

# Revisionsrapport

## *Granskning av delårsrapport 2018*

Region Norrbotten

*Per Stålberg  
Certifierad kommunal  
revisor*

*Ulrika Öhlund  
Auktoriserad revisor*

*Oktober 2018*

---

## ***Innehåll***

<b>1.</b>	<b>Sammanfattning .....</b>	<b>2</b>
<b>2.</b>	<b>Inledning .....</b>	<b>3</b>
2.1.	Bakgrund .....	3
2.2.	Syfte och revisionsfrågor .....	3
2.3.	Revisionskriterier .....	3
2.4.	Avgränsning och metod.....	3
<b>3.</b>	<b>Iakttagelser och bedömningar .....</b>	<b>5</b>
3.1.	Lagens krav och god redovisningssed .....	5
3.1.1.	Iakttagelser .....	5
3.1.2.	Bedömning.....	7
3.2.	God ekonomisk hushållning.....	7
3.2.1.	Iakttagelser .....	7
3.2.2.	Bedömning.....	8

## 1. **Sammanfattning**

PwC har på uppdrag av regionens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat regionens delårsrapport för perioden 2018-01-01 – 2018-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2018.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge regionens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2018. Vi noterar att en anpassning till god redovisningssed har skett i form av att samtliga fastigheter nu är komponentuppdelade.

- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Regionstyrelsens utvärdering av målen för god ekonomisk hushållning utvecklas alltmer.

Vi bedömer att det prognostiserade resultatet delvis är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt för 2018. Resultatmålet på 2% av skatter och bidrag för Region- en som helhet ser ut att uppfyllas. Däremot når inte divisionerna sina resultatmål och effektuerar inte heller sina ekonomiska handlingsplaner.

Ett av åtta strategiska verksamhetsmål uppnås och resterande visar på delvis måluppfyllelse. Utifrån delårsrapportens återrapportering bedöms verksamhetens utfall delvis vara förenligt med de av fullmäktige fastställda målen i den strategiska planen. Utvärdering avser tiden för delårsrapportens avlämnande, någon prognos för helårsutfallet lämnas däremot inte i verksamhetsperspektivet.

## **2. Inledning**

### **2.1. Bakgrund**

Kommuner, landsting och regioner är skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början och i revisorernas uppgift ingår att granska regionens delårsrapport.

Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret och den ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av regionens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång.

Regionen skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisionsobjekt är styrelsen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande.

### **2.2. Syfte och revisionsfrågor**

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning vilken skall biläggas delårsrapporten i samband med fullmäktiges behandling av densamma.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

### **2.3. Revisionskriterier**

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL), kap 9:9 a
- Lag om kommunal redovisning (KRL), kap 9
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 22, Delårsrapport
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning
- Fullmäktiges anvisningar avseende delårsrapport

### **2.4. Avgränsning och metod**

Granskningen av delårsrapporten avgränsas till följande:

- översiktlig granskning av det siffermässiga bokslutet per 2018-08-31,
- förvaltningsberättelsens innehåll,

- hur regionen redovisar hur väl det prognostiserade resultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning (både finansiella och verksamhetsmässiga mål).

Granskningen utgår från Vägledning 4, Granskning av delårsrapport, utgiven av Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen sker genom analytisk granskning och intervjuer med nyckelpersoner som är ansvariga för delårsrapportens upprättande.

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild. Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen till den information som ingår i delårsrapporten. Detta utesluter inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt ISA och god revisions- sed i övrigt har.

## **3. Iakttagelser och bedömningar**

### **3.1. Lagens krav och god redovisningssed**

#### **3.1.1. Iakttagelser**

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti och består av en förvaltningsberättelse, finansiella rapporter och noter. Någon sammanställd redovisning har inte upprättats i delårsrapporten vilket heller inte är ett krav då företagets omsättning inte utgör en betydande del av den samlade ”koncernen”.

Liksom tidigare år så finns anvisningar för delårsrapporteringen framtagen som klargör syfte, ansvarsfördelning, tidplan mm. Framtagandet av delårsrapporten bedöms ske på ett snabbt och effektivt sätt då den är uppe för politisk behandling i god marginal inom två månader från bokslutsdagen vilket blir en lagstyrd gräns nästa år.

#### **Översiktlig förvaltningsberättelse**

Förvaltningsberättelsen innehåller uppgifter om händelser av väsentlig betydelse som inträffat under delårsperioden.

Upplysningar om regionens utveckling avseende ekonomi och verksamhet redovisas genom utvärderingen av de strategiska målen i delårsrapporten. Detaljerad information om de respektive divisionernas verksamhet, ekonomi, måluppfyllelse med mera går att läsa i de olika divisionsrapporterna.

Regionens samlade investeringsverksamhet framgår översiktlig av förvaltningsberättelsen och även delvis i not. De budgeterade investeringarna uppgår till 1 070 mnkr och av detta beräknas 417 mnkr att realiserars under 2018.

En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten (driftsredovisning) görs. Vidare görs också en bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen. I och med det beräknade resultatet förväntas regionen redovisa en ekonomi i balans för år 2018.

Statistik över antal vårdbesök inom olika områden och fördelningen besök av mellan kvinnor och män presenteras i avsnittet Vårdproduktion. Antalet läkarbesök och vårdtillfällen har sjunkit något i jämförelse med motsvarande period föregående år.

Regionens engagemang i företag, stiftelser och kommunalförbund framgår av förvaltningsberättelsen och för respektive enhet redogörs kort för verksamhetsinriktning, omsättning, resultat och antal anställda.

#### **Finansiella rapporter**

Delårsrapporten innehåller en resultaträkning för perioden med jämförelsetal för motsvarande period föregående år. Den är uppställd enligt KRL och innehåller noter.

Kassaflödesanalys är också upprättad och innehållet överensstämmer med övriga delar av räkenskaperna.

Balansräkningen är i stort upprättad enligt KRL men med en något högre detaljnivå. Noter till balansräkningen är inte upprättade men det är heller inget krav.

Periodens resultat uppgår till 234 mnkr vilket är 90 mnkr bättre än periodens budget. Helårsprognosen pekar mot ett resultat som överträffar budget med 129 mnkr och beräknas uppgå till 321 mnkr. Trots divisionerna negativa budgetavvikelser så innebär minskade avskrivningar (se nedan), realiserade vinster i pensionsportföljen samt ej förbrukade medel från nationella överenskommelser att Regionen även i år redovisar en positiv budgetavvikelse för helåret.

Vid granskningen av periodens resultat- och balansräkning har följande noterats:

- Under året har komponentuppdelning av samtliga fastigheter i balansräkningen skett. Som en följd av detta så har avskrivningarna sjunkit i jämförelse med föregående år. Detta är det normala när många av de komponenter som finns i lite äldre fastigheter anses avskrivna samtidigt som att de som är kvar (grund, stomme, fasad mm) ofta åsätts mycket längre avskrivningstider än tidigare. Avskrivningarna beräknas bli knappt 30 mnkr lägre än vad de var förra året.
- Kostnadsposter som ökar i jämförelse med föregående år är kostnader för läkemedel, personal, pensioner, köpt utomlänsvård samt inhyrd personal.
- Vad gäller skatteintäkter, statsbidrag och utjämning så avviker de endast marginellt mot det som budgeterats.
- Poster såsom intäkter från skatter och generella bidrag samt pensioner och andra lönerelaterade skulder har avstämts och räkenskaperna bedöms även i övrigt vara korrekt periodiserade.

### Divisionernas ekonomiska handlingsplaner

Arbetet med att få kontroll över bland annat kostnadsutvecklingen inom divisionerna fortsätter. Årets uppdrag var att sänka kostnaderna med 178 mnkr. Enligt divisionernas bedömning så beräknar de sammantaget lyckas verkställa 85 mnkr (48 %) av dessa. I tabellen nedan redovisas den prognostiserade fördelningen mellan divisionerna för perioden 2016-2018:

Mnkr	Uppdrag 2018	Prognos utfall	%	Uppdrag 2017	utfall	%	Uppdrag 2016	Utfall	%
<b>Division</b>									
Närsjukvård	133	65	49	250	91	36	148	43	29
Länssjukvård	32	14	44	68	41	60	31	13	42
Service	6	4	67	10	1	10	7	7	100
Folktandvård	6	2	33	5	2	40	6	3	50
<b>S:a divisionerna</b>	<b>178</b>	<b>85</b>	<b>48</b>	<b>332</b>	<b>135</b>	<b>40</b>	<b>197</b>	<b>71</b>	<b>36</b>

Som framgår av tabellen och av delårsrapporten så ser divisionerna fortsatt ut att inte uppnå full effekt av sina handlingsplaner samtidigt som kostnadsökningar sker på andra områden.

### Vissa andra upplysningar

Det framgår att tillämpade redovisningsprinciper är desamma som vid föregående års årsbokslut. Upplysningar om förändringen att samtliga fastigheter nu har komponentuppdelats framgår också.

#### 3.1.2. Bedömning

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2018. Vi noterar att en anpassning till god redovisningssed har skett i form av att samtliga fastigheter nu är komponentuppdelade.

### 3.2. God ekonomisk hushållning

Delårsrapporten har till i år tillförts en översiktlig sida där samtliga mål och utvärderingen av dem, i form av cirkeldiagram, framgår.

En sammanvägd bedömning av både det finansiella och det verksamhetsmässiga perspektivet avges också i delårsrapporten och här gör styrelsen bedömningen att Region Norrbotten har en god ekonomisk hushållning.

#### 3.2.1. Iakttagelser

##### Finansiella mål

Utöver det som anges ovan görs också en mer detaljerad avstämning mot regionfullmäktiges finansiella mål som fastställts i strategiska planen 2018-2020:

Perspektiv	Fullmäktiges strategiska mål	Framgångsfaktorer	Måluppfyllelse 2018-08-31
Ekonomi	En ekonomi som ger handlingsfrihet	Verksamheten håller sina ekonomiska ramar	Delvis
	En ekonomi som inte belastar kommande generationer	Verksamheten är anpassad till den aktuella intäktsnivån	Nej
		Avsättningar för framtiden	Ja
		Kostnadseffektiv verksamhet	Delvis

Av redovisningen framgår att resultatmålet om 2 % av skatter, utjämning och statsbidrag uppfylls både i delårsrapporten och utifrån helårsprognosen. Divisionerna når däremot inte sina resultatmål och uppfyller inte heller sina ekonomiska handlingsplaner så verksamheten är inte anpassad till den aktuella intäktsnivån.

Vad avser avsättningar för framtiden så ökar soliditeten och ökad avsättningar till pensioner görs. Tittar vi på kostnadseffektiviteten går resultaten både upp och ner, exempelvis så minskar kostnaden per DRG-poäng men läkemedelskostnaden per invånare blir högre jämfört riket

##### Mål för verksamheten

I delårsrapporten görs en utvärdering av verksamhetsmålen i den strategiska planen. Utvärderingen grundar sig på en samlad bild av flera faktorer vilket innebär att enskilda styrmått och kontrollmått inte nödvändigtvis ger fullt utslag i bedömningen av måluppfyllelsen. Utvärderingen avser nuläget och någon prognos för helåret lämnas inte.



Perspektiv	Strategiska mål	Måluppfyllelse 2018-08-31
Medborgare	Nöjda medborgare	Delvis
	En god och jämlik hälsa	Delvis
Verksamhet	En effektiv verksamhet med god kvalitet	Delvis
	Helhetsperspektiv med personen i centrum	Delvis
Kunskap och förnyelse	Konkurrenskraftig region	Delvis
	Förnyelse för framtiden	Delvis
Medarbetare	Attraktiv arbetsgivare	Delvis
	Aktivt medarbetarskap	Ja

Utvärderingen görs dels genom redovisning av några av de nyckeltal som styrelsen arbetat fram för att mäta måluppfyllelsen och dels utifrån verbala resonemang och i viss mån också redogörelser för genomförda aktiviteter. Målet om att norrbottningen ska ha Sveriges bästa självskattade hälsa har för 2018 ersatts med målet om att ha en god och jämlik vård.

Nio av de strategiska målen bedöms som delvis uppfyllda vid delårstillfället och medarbetarmålet om aktivt medarbetarskap bedöms som uppfyllt.


### 3.2.2. Bedömning

Regionstyrelsens utvärdering av målen för god ekonomisk hushållning utvecklas alltmer.

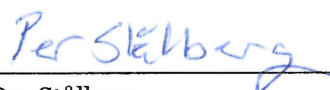
Vi bedömer att det prognostiserade resultatet delvis är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt för 2018. Resultatmålet på 2% av skatter och bidrag för Regionen som helhet ser ut att uppfyllas. Däremot når inte divisionerna sina resultatmål och effektuerar inte heller sina ekonomiska handlingsplaner.

Ett av åtta strategiska verksamhetsmål uppnås och resterande visar på delvis måluppfyllelse. Utifrån delårsrapportens återrapportering bedöms verksamhetens utfall delvis vara förenligt med de av fullmäktige fastställda målen i den strategiska planen. Utvärdering avser tiden för delårsrapportens avlämnande, någon prognos för helårsutfallet lämnas däremot inte i verksamhetsperspektivet.

2018-10-08



Marie Lindblad  
Certifierad kommunal revisor  
Uppdragsledare



Per Stålberg  
Certifierad kommunal revisor  
Projektledare